YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (ensimmäinen jaosto)
8 päivänä lokakuuta 2002 *

Asiassa C-190/02,

jonka Giudice di pace di Genova-Voltri (Italia) on saattanut EY 234 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Viacom Outdoor Srl

vastaan

Giotto Immobilier SARL

ennakkoratkaisun EY 2 artiklan, EY 3 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdan, EY 23 artiklan, EY 27 artiklan a, b ja d alakohdan, EY 31 artiklan 1 ja 3 kohdan, EY 49, EY 50, EY 81, EY 82, EY 86 ja EY 87 artiklan tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Wathelet sekä tuomarit P. Jann ja A. Rosas (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: S. Alber,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 Giudice di pace di Genova-Voltri on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 9.4.2002 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 22.5.2002, EY 234 artiklan nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä EY 2 artiklan, EY 3 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdan, EY 23 artiklan, EY 27 artiklan a, b ja d alakohdan, EY 31 artiklan 1 ja 3 kohdan, EY 49, EY 50, EY 81, EY 82, EY 86 ja EY 87 artiklan tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty sopimusoikeudellisessa asiassa, jossa asianosaisina ovat Viacom Outdoor Srl (jäljempänä Viacom), kotipaikka Milano (Italia) ja Giotto Immobilier SARL (jäljempänä Giotto), kotipaikka Menton (Ranska).

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

3 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että Viacom saattoi asian Giottoa vastaan Giudice di pacen käsiteltäväksi, jotta tämä velvoitettaisiin maksamaan 2 082 235 ITL:n eli 1075,38 euron suuruinen summa sellaisista mainontaan liittyvistä palveluista, joihin kuuluu pääasian vastaajan lukuun tapahtuva ilmoitusten esille asettaminen Genovan kunnan alueella, sekä 1 000 000 ITL:n eli 516,46 euron suuruinen vahingonkorvaus.

4 Giotto kiistää Viacomin vaatimukset, koska sen mukaan siltä vaadittu summa sisältää 439 385 ITL:n eli 226,92 euron suuruisen kunnallisen mainosveron sekä 277 850 ITL:n eli 117,65 euron suuruisen summan Genovan kunnalle maksettavia veronluonteisia maksuja.

5 Giotto väitti muun muassa, että sopimuksessa ei mainittu nimenomaisesti, minkä luonteisia nämä suorituksen hinnan lisäksi vaaditut määrät ovat, ja että se ei voinut tietää niistä, koska Ranskassa kunnille ei suoriteta mainosveroa eikä ilmoittamista koskevia ja muita veronluonteisia maksuja.

6 Giotto väitti myös, että Italian oikeuden tähän alaan liittyvät säännökset ja erityisesti 15.11.1993 annettu decreto legislativo nro 507, sellaisena kuin se on muutettuna, siihen liittyvät säännökset sekä määräykset, joista kyseisessä decreto legislativossa säädetään ja jotka Italian kunnat, erityisesti Genova, jossa riidanalainen velvoite syntyi, ovat antaneet, eivät ole yhteensoveltuvia EY:n perustamissopimuksen tiettyjen määräysten kanssa.

7 Giotton mukaan Italian lainsäädäntö on näin ollen selvästi EY 49 ja EY 50 artiklan vastainen sikäli kuin siinä asetetaan rajoituksia palvelujen tarjoamisen vapauteen yhteisön alueella.

8 Decreto legislativo nro 507/93, sellaisena kuin se on muutettuna, ja sen säännösten perusteella annetut kunnalliset määräykset ovat ristiriidassa myös EY 81, EY 82, EY 86 ja EY 87 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen kanssa.

9 Julkisen yrityksen käsitettä, sellaisena kuin se esiintyy yhteisön oikeudessa, sovelletaan toimintaan, jota kunnat harjoittavat ilmoittamista koskevaan palveluun liittyen. Italian lainsäädäntö on näin ollen ristiriidassa EY 81 ja EY 82 artiklan kanssa sikäli kuin siinä vääristetään tavanomaista kilpailua edistämällä sen määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä, joka kunnilla tämän taloudellisen toiminnan harjoittamisessa on. Sillä rikotaan myös EY 86 artiklaa, koska siinä myönnetään kunnille perustamissopimuksen määräysten vastaisia erityis- ja yksinoikeuksia.

10 Giotto väitti myös, että Italian lailla, jolla säännellään mainonnasta ja julkisesta ilmoittamisesta kannettavaa kunnallista veroa, rikotaan EY 87 artiklaa, koska Italian valtio rahoittaa tällä ja muilla pääasiassa kyseessä olevilla veroilla ja veronluonteisilla maksuilla välillisesti kunnalle kuuluvaa yritystä, vaikka erikoisyksiköt ovat toiminnasta välittömästi vastuussa.

11 Giudice di pace pohtii lisäksi sitä, onko pääasiassa kyseessä oleva Italian lainsäädäntö, jonka perusteella tavaroista kannetaan vero ja lisäksi veronluonteisia maksuja, kun kyseiset tavarat ovat tarvittavan mainonnan avulla valmiit tarjot-

taviksi myytäviksi Italian alueella, kun taas nämä verot ja maksut eivät koske italialaisia tavaroita, jotka saatetaan markkinoille muualla yhteisön alueella, EY 2 artiklan, EY 3 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdan, EY 23 artiklan, EY 27 artiklan a, b ja d alakohdan sekä EY 31 artiklan 1 ja 3 kohdan vastainen.

12 Tässä tilanteessa Giudice di pace di Genova-Voltri on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) EY 49 ja EY 50 artiklan rikkominen

Onko sellainen Italian valtion laki, jossa otetaan käyttöön mainosvero ja ilmoittamista koskevat maksut ja jossa näitä säännellään ja jonka mukaan näiden yksinomainen hallinnointi kuuluu Italian kunnille, EY 49 ja EY 50 artiklan oikean tulkinnan vastainen, ja kuuluuko EY 50 artiklassa tarkoitettuun palvelujen tarjoamisen käsitteeseen kunnallisten yksikköjen tai tämän taloudellisen toiminta-alan hallinnointiin asetettujen elinten harjoittama toiminta?

Onko perustamissopimuksen edellä mainittujen artiklojen tulkinnan perusteella sen, että muissa jäsenvaltioissa ei ole Italian lainsäädännön kaltaista lainsäädäntöä, katsottava rajoittavan palvelujen tarjoamisen konkreettista ja todellista vapautta yhteisössä? Rajoitetaanko palvelujen tarjoamisen vapautta yhteisön alueella:

a) käsiteltävänä olevan kaltaisella verolla;

b) tarpeella saada sellaisten lautakuntien hyväksymiä erityisiä lupia, joissa äänioikeus on ainoastaan niiden kunnan palveluksessa olevilla jäsenillä eikä taloudellisilla ryhmillä, jotka on pyydetty nimeämään omat edustajansa, joilla ei kuitenkaan ole äänioikeutta;

c) toiminnan harjoittamisalueita rajoittamalla ja sillä, että erilaisia maksuja on maksettava silloinkin, kun ilmoittaminen tapahtuu yksityisomistuksessa olevissa tiloissa?

2) EY 81, EY 82, EY 86 ja EY 87 artiklan rikkominen

Onko edellä mainittuja artikloja tulkittava siten, että niissä kielletään lainsäädäntö, jossa säätämällä ulkomainontaa koskevasta verosta ja julkista ilmoittamista koskevasta maksusta, jotka suoritetaan niille kunnille, joiden alueella tätä taloudellista toimintaa harjoitetaan, ja antamalla kunnille yksinoikeus mainosten esille asettamiseen rahoitetaan välillisesti mainonnasta vastaavaa kunnalle kuuluvaa yritystä? Voimassa olevasta Italian lainsäädännöstä näyttää aiheutuvan, että Italian kunnilla on tätä ilmoittamiseen liittyvää liiketoimintaa harjoittaessaan määräävä markkina-asema kansallisilla mainosmarkkinoilla, koska ne välttyvät vapaalta kilpailulta. Italian valtio saattaa rikkoa EY 86 artiklaa myöntämällä kunnille ja ilmoittamistoiminnasta vastaaville kuntien julkisille yrityksille yhteisön oikeuden vastaisia erityis- ja yksinoikeuksia. Koska kyseinen palvelu ei lisäksi ole yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu eikä mainosjulisteiden esille asettamisen kaltaisen taloudellisen toiminnan voida myöskään katsoa olevan kuntien pääasiallinen ja yleisen edun mukainen tehtävä, koska kyse on selvästi liiketoiminnasta, miten EY 87 artiklaa on tulkittava siinä vahvistetut poikkeukset huomioon ottaen, ja voidaanko kyseisessä Italian lain-

säädännössä säädettyjä edellytyksiä ja seikkoja pitää perustamissopimuksessa sallittuina poikkeuksina, kun otetaan myös huomioon yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 41/83, Italia vastaan komissio, 20.3.1985 antama tuomio (Kok. 1985, s. 873, Kok. Ep. VIII, s. 135), jossa todetaan seuraavaa: 'Perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohdan (josta on tullut EY 86 artikla) soveltamista ei ole jätetty sen jäsenvaltion harkintaan, joka on antanut yritykselle tehtäväksi tuottaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja. Perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdassa (josta on tullut EY 86 artikla) annetaan nimittäin komissiolle tätä alaa koskeva valvontatehtävä, jota se hoitaa yhteisöjen tuomioistuimen valvonnassa.'

3) EY 2 artiklan, EY 3 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdan, EY 23 artiklan, EY 27 artiklan a, b ja d alakohdan sekä EY 31 artiklan 1 ja 3 kohdan rikkominen

Voidaanko kyseisiä artikloja tulkita siten, että niissä kielletään sellainen jäsenvaltion — tässä tapauksessa Italian — laki, jossa säädetään niille kunnille suoritettavasta mainosverosta ja kyseisen veron sisältävistä julkisesta ilmoittamisesta maksettavista maksuista, joilla on yksinoikeus ilmoitusten esille asettamiseen?"

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

13 On tutkittava, sisältääkö ennakkoratkaisupyyntö ne tiedot, jotka ovat tarpeen, jotta yhteisöjen tuomioistuin voi antaa yhteisön oikeudesta sellaisen tulkinnan kansalliselle tuomioistuimelle, josta on sille hyötyä, sen jälkeen kun yhteisöjen tuomioistuin on kuullut EY:n tuomioistuimen perussäännön 20 artiklassa tarkoitettuja osapuolia.

14 Tämän osalta on muistettava, että ennakkoratkaisupyynnöissä annetut tiedot eivät ole tarpeen ainoastaan sen vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuin voi niiden perusteella antaa vastauksia, joista on hyötyä, vaan myös siksi, että jäsenvaltioiden hallituksilla ja muilla osapuolilla on näiden tietojen perusteella mahdollisuus esittää huomautuksensa EY:n tuomioistuimen perussäännön 20 artiklan mukaisesti (asia C-422/98, Colonia Versicherung ym., määräys 2.3.1999, Kok. 1999, s. I-1279, 5 kohta). Yhteisöjen tuomioistuimen on huolehdittava siitä, että tämä mahdollisuus turvataan, kun otetaan huomioon se, että edellä mainitun määräyksen nojalla ainoastaan ennakkoratkaisupyynnöt annetaan tiedoksi näille osapuolille (yhdistetyt asiat 141/81—143/81, Holdijk ym., tuomio 1.4.1982, Kok. 1982, s. 1299, Kok. Ep. VI, s. 379, 6 kohta; asia C-326/95, Banco de Fomento e Exterior, määräys 13.3.1996, Kok. 1996, s. I-1385, 7 kohta; asia C-176/96, Lehtonen ja Castors Braine, tuomio 13.4.2000, Kok. 2000, s. I-2681, 23 kohta ja asia C-116/00, Laguillaumie, määräys 28.6.2000, Kok. 2000, s. I-4979, 14 kohta).

15 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa, että jotta yhteisön oikeutta voidaan tulkita siten, että tulkinnasta on hyötyä kansalliselle tuomioistuimelle, tämän on määriteltävä esittämiinsä kysymyksiin liittyvät tosiseikat ja oikeudelliset seikat tai ainakin selostettava ne tosiseikkoja koskevat olettamukset, joihin nämä kysymykset perustuvat (ks. mm. yhdistetyt asiat C-320/90—C-322/90, Telemarsicabruzzo ym., tuomio 26.1.1993, Kok. 1993, s. I-393, 6 kohta; asia C-157/92, Banchero, määräys 19.3.1993, Kok. 1993, s. I-1085, 4 kohta; yhdistetyt asiat C-128/97 ja C-137/97, Testa ja Modesti, määräys 30.4.1998, Kok. 1998, s. I-2181, 5 kohta; asia C-9/98, Agostini, määräys 8.7.1998, Kok. 1998, s. I-4261, 4 kohta; em. asia Colonia Versicherung ym., määräyksen 4 kohta; em. asia Lehtonen ja Castors Braine, tuomion 22 kohta ja em. asia Laguillaumie, määräyksen 15 kohta).

16 Yhteisöjen tuomioistuin on myös korostanut, että on tärkeää, että kansallinen tuomioistuin ilmoittaa täsmällisesti ne syyt, joiden perusteella se on päättänyt pyytää yhteisön oikeuden tulkintaa ja päätynyt siihen, että ennakkoratkaisun esittäminen yhteisöjen tuomioistuimelle on tarpeellista (asia C-101/96, Italia Testa, määräys 25.6.1996, Kok. 1996, s. I-3081, 6 kohta; em. asia Testa ja Modesti, määräyksen 15 kohta ja em. asia Agostini, määräyksen 6 kohta). Yhteisöjen tuomioistuin on siten todennut, että on välttämätöntä, että kansalli-

nen tuomioistuin perustelee jotenkin sen, miksi se on valinnut ne yhteisön oikeuden säännöt, joiden tulkinnasta kysymykset on esitetty, ja sen, miten nämä säännöt ja pääasiassa sovellettava kansallinen lainsäädäntö liittyvät toisiinsa (asia C-167/94, Grau Gomis ym., määräys 7.4.1995, Kok. 1995, s. I-1023, 9 kohta).

17 On kuitenkin todettava, että ennakkoratkaisupyyntö ei sisällä riittävästi tietoja täyttääkseen nämä edellytykset.

18 Kansallinen tuomioistuin nimittää riidanalaisia maksuja, jotka voivat olla EY 23 artiklassa tarkoitettuja tulleja tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja, EY 49 artiklassa tarkoitettuja rajoituksia, EY 82 ja EY 86 artiklassa tarkoitettua määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä tai EY 87 artiklassa tarkoitettuja valtiontukia, kunnalliseksi mainosveroksi ja veronluonteisiksi maksuiksi, jotka suoritetaan Genovan kunnalle. Se ei kuitenkaan selvitä millään tavoin tämän veron ja näiden veronluonteisten maksujen maksuehtoja.

19 Koska vero-objekti on näin ollen epätarkasti kuvattu, ei voida määrittää, kannetaanko se siksi, että tavara ylittää jäsenvaltioiden välisen rajan, mikä on EY 23 artiklan soveltamisen edellytys, tai onko se omiaan estämään muuhun jäsenvaltioon kuin Italiaan sijoittautuneen palvelujen tarjoajan tai vastaanottajan toiminnan tai haittaamaan enemmän tällaisen palvelujen tarjoajan tai vastaanottajan toimintaa (ks. palvelujen tarjoajaa koskevan syrjinnän osalta asia C-17/00, De Coster, tuomio 29.11.2001, Kok. 2001, s. I-9445, 35 kohta).

20 Koska ei myöskään ole tietoja siitä, kuka on velvollinen maksamaan nämä verot ja maksut, ei voida määrittää sitä talouden toimijaa, jonka palvelujen tarjoamista tai tällaisen tarjoamisen saamista rajoitetaan. Koska riidanalaisen lainsäädännön

yleistä taustaa ei kuvailla, ei voida myöskään esittää hyödyllisiä huomautuksia esimerkiksi taloudellisen, kaupunkisuunnitteluun liittyvän tai muun sellaisen yleistä etua koskevan pakottavan syyn mahdollisesta olemassaolosta, jonka perusteella mahdollinen rajoitus olisi perusteltu.

21 Kilpailusääntöjen soveltamisen osalta sellaisten tietojen puuttumisen vuoksi, jotka koskevat ilmoittamistoiminnasta kunnissa lain mukaan vastuussa olevaa yksikköä, sen rakennetta ja rahoitusta, ei voida määrittää ensiksikään sitä, onko kysymyksessä yhteisön kilpailusäännöissä tarkoitettu yritys, toiseksi sitä, onko tämä yksikkö EY 86 artiklassa tarkoitettu yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu, kuten kansallinen tuomioistuin väittää, kolmanneksi sitä, voivatko perityt maksut olla EY 81 artiklassa tarkoitettua määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä (ks. tämän osalta asia C-179/90, Merci convenzionali porto di Genova, Kok. 1991, s. I-5889, Kok. Ep. XI, s. I-537, 16—20 kohta), eikä lopulta neljänneksi sitä, rikkooko sen rahoittaminen valtiontukien alalla sovellettavia yhteisön sääntöjä (ks. tämän osalta asia C-379/98, PreussenElektra, Kok. 2001, s. I-2099, 58—62 kohta).

22 Riittävien tietojen puuttumisen vuoksi ei ole mahdollista rajata sitä konkreettista tulkintaongelmaa, joka voi nousta esille yhteisön oikeuden kunkin sellaisen määräyksen yhteydessä, joiden tulkintaa kansallinen tuomioistuin pyytää. Tosiasiallisen ja oikeudellisen asiayhteyden yksilöimistä on kuitenkin edellytettävä erityisesti kilpailun alalla, jolle on luonteenomaista tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen monimutkaisuus (em. asia Banchero, määräyksen 5 kohta; em. asia Lehtonen ja Castors Braine, tuomion 22 kohta ja em. asia Laguillaumie, määräyksen 19 kohta).

23 On totta, että kansallinen tuomioistuin on liittänyt päätökseensä erilaisia oikeudenkäyntiasiakirjoja ja muun muassa useita ilmoittamisen alaan liittyviä lakeja ja asetuksia.

24 On kuitenkin muistettava, että ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen tehtävänä on selittää ennakkoratkaisupyynnössään pääasian oikeudenkäyntiin liittyvät tosiseikat ja oikeudelliset seikat, ne syyt, joiden vuoksi se on päätynyt siihen, että asiassa on tulkittava erityisesti tiettyjä yhteisön oikeuden säännöksiä tai määräyksiä, sekä se yhteys, jonka se katsoo vallitsevan näiden säännösten tai määräysten ja käsillä olevassa asiassa sovellettavan kansallisen lainsäädännön välillä (em. asia Laguillaume, määräyksen 23 kohta).

25 Yhteisöjen tuomioistuimessa käytävän menettelyn perustana on kansallisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö. Kuten tämän määräyksen 14 kohdassa on todettu, ainoastaan tämä ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehty päätös annetaan tiedoksi tietyille osapuolille, kuten jäsenvaltioille, liitteenään EY:n tuomioistuimen perussäännön 20 artiklan mukaisesti asianomaisen valtion viralliselle kielelle tehty käännös (em. asia Laguillaume, määräyksen 24 kohta).

26 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 92 artiklan ja 103 artiklan 1 kohdan perusteella on näin ollen syytä todeta, että yhteisöjen tuomioistuimelle esitettyjen kysymysten tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat selvästi.

Oikeudenkäyntikulut

27 Koska asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on pääasian asianosaisten kannalta välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

Giudice di pace di Genova-Voltrin 9.4.2002 tekemällään päätöksellä esittämä ennakkoratkaisupyyntö jätetään tutkimatta.

Annettiin Luxemburgissa 8 päivänä lokakuuta 2002.

R. Grass

kirjaaja

M. Wathelet

ensimmäisen jaoston puheenjohtaja